

Sag, og man kan jo godt valle uden at det er en Skam for en. Ja, det er en Skam for en Kriger, men for os Civilister er det egentlig aldrig en Skam. Det vil kun være et Udtryk for, at man vælger sin Stilling og nøje prøver alle Veje med den yderste Forsigtighed. Saaledes siger jeg, er det gaaet i denne Sag. Alle Parter have ganske vist tit stillet sig paa Stillevejen, og naar jeg misbilligede det Udtryk, den ærede Ordfører brugte, var det, fordi han kun rettede det mod en enkelt Side. Jeg vil derimod sige i al Almindelighed, at der her har været saadanne Vanskeligheder, at det ikke har været absolut let at slaa ind paa en bestemt Vej og tro, at ingen anden Vej førte til Maalet. Men netop fordi det har stillet sig saaledes, synes det mig, at Forholdene ganske naturlig have ført os i Retning af en saadan Løsning som denne Dagsorden, der her foreslaas. Jeg har søgt at udbille min Opfattelse, min Tillid til, at hvis denne Dagsorden blev vedtaget, vilde den absolut kunne faa positiv Betydning for Fremtiden. Jeg stemmer for den, i alt Fald efter, hvad der ligger for i Djebliffet, med det Haab, at dette virkelig kunde og maatte blive Tilfældet. Jeg tror ikke paa den Anskuelse, som er kommet frem herinde fra et æret Medlem. Jeg antager vel nærmest, at det var et æret Medlem af det gamle Højre, som afbrød mig. Han mente, at Regeringen ikke vilde bryde sig noget om Dagsordenen, hvis den blev vedtagen; men det kan jeg ikke tro, hvor liden Tillid jeg end har til Regeringen, fordi det jo vil være dens egen Sag. Som sagt, positiv Betydning vilde Dagsordenen kunne faa.

Men jeg har en yderligere Grund; selv om dette Haab skulde stufes, selv om disse Forventninger skulde bryde, har jeg endda en Grund tilbage til at stemme for denne Dagsorden, og det er det, at den vilde i alt Fald faa en rent negativ Betydning. Man kan man jo sige, at det jo er den rene Visnepolitik, den rene Negativitet. Nej, det er ikke Tilfældet. Jeg har jo paa Forhaand fremhævet, at det, som haade er mit principielle Ønske og min virkelige Forventning, det er det positive Resultat. Men skulde det slaa fejl, siger jeg, er der endda det negative tilbage, og dette negative Resultat er, selv om vi ikke komme videre, for mig af saa stor Betydning, at det endda var værd at tage den Stilling, hvis Dagsordenen kunde bringe, at vi standjede denne Sags Løsning paa det nuværende Grundlag. Tingene er den, at det er en af de Sager, som er af den allerstørste Vigtighed. Det er jo saaledes, at vi her i Grunden handle om den

almindelige Valgrets Betydning. Vi maa vel alle være enige om — og det skulde vi vel i alt Fald tro, at den ærede Ordfører vilde være enig med os andre om —, at det, som skal være Hovedgrundlaget for vor Virksomhed, og det Maalet, vi ville stræbe hen til, er Hævdelsen af den almindelige Valgrets Betydning for Lovgivningsarbejdet og derigennem for Udviklingen her i Landet. Men naar det er Tilfældet, er det meget sikkert, at det vejer i allerhøjeste Grad, naar der er Tale om de Former, hvorunder den almindelige Valgret skal komme til at gøre sin Indflydelse gældende, og det er jo det, der sker gennem Valgfredens Inddeling og Valglovordningen i sin Helhed. Derfor er den Sag af en Vægt, som vi kun sjældent have den her i Tinget. Men det, som jeg nu bebrejder den ærede Ordfører og dem, som følge ham, er, at man ikke vil blive ved at gaa videre paa den samme Vej, som man gik i Foraaret, men paa en Studs vil forandre sit Standpunkt og saa gennemføre, gennemtvinge en Forandring af Forholdene paa et af de allervigtigste Omraader, uden at man har sikret sig, at man for en Løsning i denne Retning har Tilhold blandt Bælgerne, ude omkring i Befolkningen; det er, kan jeg gerne sige, en af mine Hovedankter imod den ærede Ordførers Stilling og imod den Løsning, han anbefalede, at den absolut ikke kan siges at have Tilhold blandt Befolkningen og efter min Mening slet ikke vil faa det, selv om man gør en Prøve i saa Henseende. Jeg beklager overordentlig meget, at man i Foraaret gik til en saakaldt Løsning af den store parlamentariske Konflikt her i Landet uden at forelægge Sagen for Bælgerne, og uden at man havde sikret sig, at den Maaede, hvorpaa man søgte at løse Konflikten og komme ud over Situationen, fandt Godkendelse hos Bælgerne. Ogsaa med Hensyn til det rent reelle vilde jeg ganske vist ikke have kunnet slutte mig til den Fremgangsmaade, det ærede Medlem brugte. Jeg vilde ikke have kunnet gaa med til at gøre de Indrømmelser, de Opoffelser, som det ærede Medlem maatte gøre for at faa det saakaldte Forlig. Det kunde jeg ikke have gjort, selv om det havde vist sig, at det havde fundet Tilslutning ude omkring i Befolkningen. Man kan jo ikke saaledes ofre sin Samvittighed eller sine Anskuelser, selv om det modfatte faar ubetinget Tilslutning andetsteds fra. Saa er der for et Mindretal ikke andet at gøre end at fastholde sine Anskuelser og arbejde for dem, indtil man ser, at der paa Grundlag af dem kan bygges et Flertal op, som kan beherske Stillingen. Utsaa personlig bøjer man sig